



STUDIECENTRUM RECHTSPLEGING  
TRAINING AND STUDY CENTRE FOR THE JUDICIARY



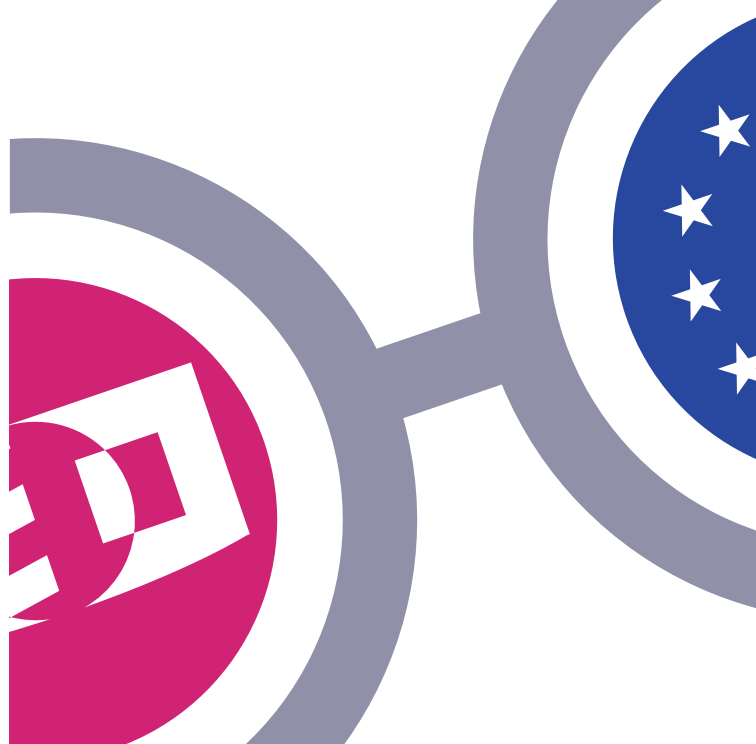
de Rechtspraak

## UITNODIGING THEMADAG

Vrijdag 9 november 2012

09.30 tot 16.00 uur

Media Plaza Utrecht



# Wat doet de Nederlandse rechter met het Europese recht?



# Themadag Europees recht

**De gezamenlijke Kenniscentra van de Rechtspraak en SSR organiseren op vrijdag 9 november een themadag voor de leden van de zittende magistratuur en de juridische ondersteuning over het recht van de Europese Unie, gezien vanuit het perspectief van de Nederlandse rechter.**

De kenniscentra van de Rechtspraak: Kenniscentrum Cybercrime, Kenniscentrum Financieel & Economisch Recht, Kenniscentrum Economisch Strafrecht, Kenniscentrum Fraude, Kenniscentrum Milieu & Gezondheid, Kenniscentrum Verzekeringsrecht.

## **De themadag**

De huidige crisis in Europa geeft aan hoe zeer de lidstaten van de EU met elkaar verbonden zijn. Ook binnen de Nederlandse rechtsorde is in toenemende mate sprake van Europeanisering: de Nederlandse rechter is Unierechter. Maar wat betekent dat eigenlijk? Wat is de rol van de nationale rechter bij de toepassing van dat EU-recht? Klopt het algemene beeld dat het Hof van Justitie het Europese recht uitlegt, waarna de nationale rechter het toepast? In hoeverre kan de Nederlandse rechter autonoom optreden ten aanzien van de kaders die door 'Brussel' en 'Luxemburg' worden opgesteld? Deze vragen worden uitgebreid belicht en besproken tijdens de ochtend van deze themadag.

's Middags vindt een viertal parallele sessies plaats, die door de Kenniscentra worden ingevuld. Toegespitst op de terreinen waarop de Kenniscentra zich richten, wordt u geïnformeerd over de invloed en betekenis van het Europese recht, de doorwerking daarvan in de Nederlandse rechtsorde en de toepassing door de Nederlandse rechter.

Ter gelegenheid van de themadag zal er een boek verschijnen. Dit boek, getiteld 'Toepassing van Europees Recht. Wat doet de Nederlandse rechter met het Europese recht?', wordt tijdens de themadag gepresenteerd.

Wij nodigen u van harte uit deze middag bij te wonen en de datum alvast in uw agenda te reserveren.

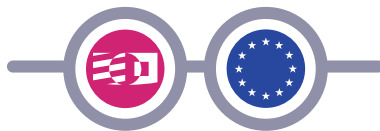
## Aanmelden

U kunt zich aanmelden via [dit formulier](#) of door een mail te sturen aan [events@ssr.nl](mailto:events@ssr.nl) met als onderwerp 'Themadag Europees recht'. Na aanmelding ontvangt u een bevestiging van uw deelname. U ontvangt tevens een inlogcode voor een webpagina behorende bij deze themadag. Hierop vindt u nadere informatie over onder andere het programma, de sprekers, de diverse onderwerpen die op het programma staan, locatie en route.

## Kosten

Deelname aan de themadag is kosteloos. Bij annulering na 1 november 2012 zullen € 45,- annuleringskosten in rekening worden gebracht.

Aan de gerechten wordt geadviseerd om **5 PE-punten** toe te kennen voor deelname aan deze themadag.



Wat doet de **Nederlandse rechter** met het **Europees recht**?

## PROGRAMMA

**9.30 uur ONTVANGST**

**10.00 uur PLENAIR OCHTENDPROGRAMMA**

*o.l.v. Mw. Mr. W.M.E. Thomassen*, voormalig raadsheer in de Hoge Raad en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens

**10.00 uur Presentatie van de Kenniscentra bij de Hoven en de samenwerking tussen de Kenniscentra en SSR.**

**10.15 uur Hoe Europees is het project 'Innoverende Hoven'?**  
*Mr. J.J.I. Verburg*, president Gerechtshof Den Haag

**10.25 uur "Wat doet de Nederlandse rechter met het Europees recht?"**

*Dr. Mr. H.J. van Harten*, auteur van het proefschrift 'Autonomie van de nationale rechter in het Europees recht'

**11.00 uur Een reactie vanuit het "Luxemburgse perspectief"**

*Prof. Mr. R. Barents*, rechter in het Gerecht voor ambtenarenzaken van de Europese Unie

**11.30 uur PAUZE**

**12.00 uur REACTIES UIT HET NATIONALE WERKVELD:**

Interviews met vertegenwoordigers uit de Nederlandse rechtspraak

**13.00 uur LUNCH**

**14.00 uur PARALLELE MIDDAGSESSIES (z.o.z.)**

**16.00 uur BORREL**

## Korte inhoud van de parallelle middagssessies:

### *Kenniscentrum Milieu & Gezondheid (civiel) en Kenniscentrum Verzekeringsrecht*

Centrale thema van de middag is de positie van het verkeersslachtoffer in Europa. Aan de hand van een aantal casusposities zullen zowel de formeel-rechtelijke (IPR) als de materieelrechtelijke aspecten (WAM en personenschade-recht) worden belicht. De casusposities worden besproken door dr. mr. F.J. Blees (directeur Waarborgfonds) en mw. prof. mr. X.E. Kramer (hoogleraar Europees civiel recht, Erasmus Universiteit Rotterdam). Tevens is er ruimte voor discussie met de zaal. De middag wordt afgesloten met een presentatie van de Wiki Juridica-pagina over het thema van deze middag.

Middagvoorzitter: prof. mr. N. van Tiggele-Van der Velde, hoogleraar verzekeringsrecht (Radboud Universiteit) en bijzonder hoogleraar verzekeringsrecht (Erasmus Universiteit)

### *Kenniscentrum Milieu en Gezondheid (straf en bestuur) en Kenniscentrum Economisch Strafrecht Arnhem*

Het middagprogramma staat in het teken van de verhouding tussen het Europese en nationale recht op gebied van flora en fauna en natuurbescherming. Na een inleiding van dhr. drs. L.J. Maillette de Buy Wenniger (arts-onderzoeker en schrijvend (medisch) bioloog) over beschermde en bedreigde diersoorten en hun leefomgeving, zal mw. mr. J. Verbeek (stafjurist Raad van State) spreken over het spanningsveld tussen de Europese flora- en faunarichtlijn en de huidige Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet, vooral vanuit bestuursrechtelijk perspectief.

Prof. mr. A.H. Klip (hoogleraar straf(proces)recht Universiteit Maastricht) zal ten slotte een presentatie geven over de wisselwerking tussen nationaal en Europees strafrecht. Voor de juiste toepassing van het recht op het gebied van flora en fauna en natuurbescherming is deze wisselwerking essentieel.

### *Kenniscentrum Cybercrime*

De heer L. van Mulligen (Europol) en de heer J.M. Meijwaard (Politie Amsterdam-Amstelland) bespreken een internationaal opsporingsonderzoek naar skimmers. Zij zullen uiteenzetten hoe dat onderzoek is verlopen en op welke wijze de opsporingsdiensten binnen Europa in deze specifieke zaak hebben samengewerkt.

Aan de hand van deze casus zal prof. mr. H.W.K. Kaspersen (emeritus-hoogleraar Informatica en Recht Vrije Universiteit Amsterdam) ingaan op het juridische kader waarbinnen opsporingsdiensten moeten opereren om grensoverschrijdende criminaliteit, en dan specifiek cybercrime, aan te pakken.

### *Kenniscentrum Fraude en Kenniscentrum Financieel & Economisch Recht*

In zijn lezing 'De financiële markten, handhaving en art. 83 VWEU' zal dhr. M. Jurgens (voorzitter van het Kenniscentrum Fraude) spreken over de verdere harmonisering van de financiële markten en met name de handhaving daarvan na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon.

Het tweede onderwerp van deze middag heeft als titel 'De ambtshalve toepassing van Unierecht door de nationale rechter'. Mr. dr. R. Stijnen (secretaris van het Kenniscentrum Financieel & Economisch Recht), zal bespreken of en in hoeverre de nationale rechters gehouden zijn tot het ambtshalve toepassen van Europees mededingingsrecht en van omgezette richtlijnen op het gebied van consumentrecht en van marktmisbruik.

SSR: Goed opgeleid voor een rechtvaardige samenleving.

